

надзвичайно велика і визначає подальший розвиток бізнесу та глобальну конкурентоспроможність. Вони стали необхідним інструментом для вирішення багатьох викликів та досягнення численних цілей.

Список використаних джерел:

1. Гуторов О. І., Ярута М. Ю, Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. Харків: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019. 227 с;
2. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с

МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ГЛОБАЛЬНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ

БЛАГОЙ Віталій Валерійович,

канд. екон. наук, доцент,

СОЛОТКІНА Олеся Михайлівна,

здобувач вищої освіти

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Міжнародна торгівля являє собою одну з форм міжнародних економічних відносин. Сьогодні низка криз обрушується на світову економіку. Криза пов'язана з пандемією COVID-19, змінюються викликами, що виникають у зв'язку з військовими діями, інфляцією, жорсткістю грошово-кредитної політики та широкомасштабною борговою кризою, світова торгівля втрачає динаміку. Її зростання сповільнилося у 2022 році і залишалося слабким до початку 2023 року. Проте зростання світової торгівлі все одно залишалося позитивним, підтверджуючи, що торгівля є рушійною силою економічного прогресу. Однак численні ризики, здатні призвести до зниження зростання, як-от підвищена геополітична напруженість, відсутність продовольчої та енергетичної безпеки, підвищений ризик фінансової нестабільності та високий рівень зовнішнього боргу, затьмарюють середньострокові перспективи торгівлі, ВВП, а також загального обсягу виробництва.

Вільний міжнародний обмін товарами дає споживачам можливість вибору більш різноманітного асортименту товарів. Тобто міжнародна торгівля дозволяє країнам розширювати свої ринки та отримувати доступ до товарів і послуг, які інакше могли б бути недоступними всередині країни. Вільна міжнародна торгівля в певній мірі стимулює конкуренцію. Місцеві підприємства вимушені переходити на більш досконалі технологія, які забезпечують найбільш низькі витрати на створення відповідних товарів або послуг. Відповідно, запровадження таких технологій передбачає використання самих новітніх досягнень у сфері науки і техніки. Це сприяє

підвищенню якості продукції, росту продуктивності праці, економічному розвитку країн[1].

У натуральному вираженні світова торгівля товарами зросла на 2,7% у 2022 році, але показник фізичного обсягу був значно нижчим за зростання на 12,4% у вартісному вираженні, що відображає вплив високих світових цін на сировинні товари. Очікується, що зростання торгівлі у 2023 році буде ще слабкішим, оскільки високі відсоткові ставки продовжують чинити тиск на економічну активність. У виробничому секторі однією з помітних подій 2022 року стало те, що Китай збільшив обсяг свого експорту автомобільної продукції в першому кварталі 2022 року на 30% у річному обчисленні, використовуючи свої сильні позиції у виробництві літій-іонних акумуляторів, щоб стати другим за величиною у світі експортером електромобілів після Європейського союзу. Незважаючи на те, що в перші три квартали 2022 року обсяг світової торгівлі товарами зріс сильніше, ніж очікували, у четвертому кварталі він різко скоротився. У першому кварталі 2023 року обсяг торгівлі також продовжував скорочуватися, але повільнішими темпами.

Глобальна торгівля дозволяє країнам з розвиненою економікою ефективніше використовувати свої ресурси. Варто зауважити, що відповідно до теорії міжнародної торгівлі, навіть якщо країна має абсолютну перевагу над іншою, вона все одно може виграти від своєї спеціалізації.

Міжнародна торгівля має дві протилежні точки зору щодо рівня контролю над торгівлею між країнами. Вільна торгівля є найпростішою з двох теорій. Цей підхід також іноді називають економікою *laissez-faire*. При підході *laissez-faire* немає ніяких обмежень у торгівлі. Основна ідея полягає в тому, що фактори попиту та пропозиції, що діють у глобальному масштабі, забезпечуватимуть ефективне виробництво. Тому нічого не можна робити для захисту чи сприяння торгівлі та росту, оскільки ринкові сили зроблять це автоматично.

Протекціонізм вважає, що регулювання міжнародної торгівлі є важливим для забезпечення належного функціонування ринків. Прихильники цієї теорії вважають, що неефективність ринку може перешкоджати вигодам міжнародної торгівлі, і вони прагнуть відповідним чином керувати ринком.

Переваги міжнародної торгівлі для бізнесу полягають у збільшенні кількості потенційних покупців, що означає більше прибутків і доходів, можливо, меншу конкуренцію на зовнішньому ринку, до якого ще немає доступу, диверсифікацію та можливі переваги через обмінні курси.

Бар'єрами для міжнародної торгівлі є політика, яку впроваджують уряди для запобігання міжнародній торгівлі та захисту внутрішніх ринків. До них відносяться субсидії, тарифи, квоти, імпорتنі та експортні ліцензії та стандартизація

Через глобалізацію міжнародні економіки стали більш взаємопов'язаними. Міжнародна торгівля є основною частиною економік більшості країн. Це надає споживачам різноманітні варіанти і збільшує конкуренцію, тому підприємства повинні виробляти економічно ефективні та високоякісні товари, приносячи користь споживачам.

Країни також отримують вигоду від міжнародної торгівлі, зосереджуючись на виробництві товарів, у яких вони мають порівняльну перевагу. Хоча деякі країни обмежують міжнародну торгівлю за допомогою тарифів і квот щоб захистити внутрішній бізнес, міжнародна торгівля показала користь для економіки в цілому. Незважаючи на глобальні виклики і геополітичну напруженість, міжнародна торгівля залишається головною рушійною силою світової економіки.

Список використаних джерел:

1. REEM NEAKAL. International (Global) Trade: Definition, Benefits, Criticisms. Investopedia. March 20, 2023.
URL:<https://www.investopedia.com/insights/what-is-international-trade/>

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА: СТАЛІСТЬ І РОЗВИТОК

БЛАГОЙ Віталій Валерійович,

канд. екон. наук, доцент,

ТКАЧЕНКО Анастасія Сергіївна,

здобувач вищої освіти

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Природні ресурси на планеті обмежені і постійно виснажуються. Очевидно, що потрібна нова концепція розвитку, яка б комплексно вирішувала соціальні, економічні та екологічні питання. Саме тому зелена економіка врятує планету. «Зелена економіка – це унікальна економіка, яка бере на себе відповідальність перед суспільством за зростання його добробуту шляхом раціонального використання можливостей навколишнього світу» [1].

Питання екологізації економіки набуває все більшої актуальності, оскільки саме економічна сфера людської діяльності завдає величезної шкоди навколишньому середовищу через неправильне та нераціональне використання природних ресурсів, невпинне зростання обсягів виробництва та збільшення промислових об'єктів, які не відповідають стандартам екологічної безпеки. Зважаючи на таку ситуацію, необхідно впроваджувати нові екологічно чисті технології виробництва, вдосконалювати системи ефективного використання ресурсів та розвивати так звану зелену економіку.

Зелена економіка базується на принципах добробуту, справедливості, ефективності, сталості та належного врядування. Ці принципи визначають новий підхід до розвитку економіки окремих суб'єктів та національної економіки в цілому. Для оцінки розвитку зеленої економіки слід враховувати сукупність показників, таких як раціональне використання природних ресурсів, обсяг промислових токсичних викидів у навколишнє середовище та кількість підприємств, економічна діяльність яких пов'язана з екологічними цілями суспільства.